RÅDETS REKOMMENDATION

av den 2 december 1996

om en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen

(96/694/EG)

EUROPEISKA UNIONENS RÅD UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 235 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag,

med beaktande av Europaparlamentets yttrande (1),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande (2), och

med beaktande av följande:

1. Rådet har antagit en rad lagstiftningsinstrument och bundit sig för ett visst antal politiska åtaganden inom området för likabehandling och lika möjligheter för kvinnor och män (3) (4) (5) (6).

(1) EGT nr C 166, 10.6.1996, s. 276.
(2) EGT nr C 204, 15.7.1996, s. 21.
(3) — Rådets direktiv 75/117/EEG av den 10 februari 1975 om tillnärmning av medlemsstaternas lagar om tillämpningen av principen om lika lön för kvinnor och män (EGT nr L 45, 19.2.1975, s. 19).
— Rådets direktiv 76/207/EEG av den 9 februari 1976 om genomförandet av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om tillgång till anställning, yrkesutbildning och befordran samt arbetsvillkor (EGT nr L 39, 14.2.1976, s. 40).
— Rådets direktiv 79/7/EEG av den 19 december 1978 om successivt genomförande av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om social trygghet (EGT nr L 6, 10.1.1979, s. 24).
— Rådets direktiv 86/378/EEG av den 24 juli 1986 om genomförandet av principen om likabehandling av kvinnor och män i fråga om företags- eller yrkesbaserade system för social trygghet (EGT nr L 225, 12.8.1986, s. 40).
— Rådets direktiv 86/613/EEG av den 11 december 1986 om tillämpningen av principen om likabehandling av kvinnor och män med egen rörelse, bland annat jordbruk, samt om skydd för kvinnor med egen rörelse under havandeskap och moderskap (EGT nr L 359, 19.12.1986, s. 56).
— Rådets direktiv 92/85/EEG av den 19 oktober 1992 om åtgärder för att förbättra säkerhet och hälsa på arbetsplatsen för arbetstagare som är gravida, nyligen har fött barn eller ammar (EGT nr L 348, 28.11.1992, s. 1).
(4) — Rådets beslut 95/593/EG av den 22 december 1995 om gemenskapens handlingsprogram på medellång sikt för lika möjligheter för kvinnor och män (1996–2000) (EGT nr L 335, 30.12.1995, s. 37).
(5) — Rådets rekommendation 84/635/EEG av den 13 december 1984 om främjande av positiv särbehandling av kvinnor (EGT nr L 331, 19.12.1984, s. 34).
— Rådets rekommendation 92/241/EEG av den 31 mars 1992 om barnomsorg (EGT nr L 123, 8.5.1992, s. 16).
(6) — Rådets resolution av den 12 juli 1982 om främjande av lika möjligheter för kvinnor och män (EGT nr C 186, 21.7.1982, s. 3).
— Rådets resolution av den 7 juni 1984 om åtgärder för att bekämpa arbetslöshet bland kvinnor (EGT nr C 161, 21.6.1984, s. 4).
— Resolution antagen av rådet och utbildningsministrarna, församlade i rådet, av den 3 juni 1985, om ett handlingsprogram för lika möjligheter för flickor och pojkar inom utbildning (EGT nr C 166, 5.7.1985, s. 1).
— Rådets andra resolution av den 24 juli 1986 om främjande av lika möjligheter för kvinnor och män (EGT nr C 203, 12.8.1986, s. 2).
— Rådets resolution av den 16 december 1988 om kvinnors återinträde och sena inträde i arbetslivet (EGT nr C 333, 28.12.1988, s. 1).
— Rådets resolution av den 29 maj 1990 om skydd av kvinnors och mäns värdighet på arbetsplatsen (EGT nr C 157, 27.6.1990, s. 3).
— Rådets resolution av den 21 maj 1991 om gemenskapens tredje handlingsprogram på medellång sikt för lika möjligheter för kvinnor och män (1991–1995) (EGT nr C 142, 31.5.1991, s. 1).
— Rådets resolution av den 22 juni 1994 om främjande av lika möjligheter för kvinnor och män med hjälp av de europeiska strukturfonderna (EGT nr C 231, 20.8.1994, s. 1).
— Resolution antagen av rådet och företrädare för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, av den 6 december 1994, om kvinnors lika delaktighet i den ekonomiska tillväxtstrategin i riktning mot ökad förvärvsfrekvens inom Europeiska unionen (EGT nr C 368, 23.12.1994, s. 3).
— Rådets resolution av den 27 mars 1995 om en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen (EGT nr C 168, 4.7.1995, s. 3).
— Resolution antagen av rådet och företrädare för medlemsstaternas regeringar, församlade i rådet, av den 5 oktober 1995, om behandlingen av kvinno- och mansbilden i reklam och media (EGT nr C 296, 10.11.1995, s. 15).

2. Stats- eller regeringscheferna, församlade i Europeiska rådet i Essen, Cannes och Madrid, underströk att kampen mot arbetslösheten samt lika möjligheter för kvinnor och män utgör de viktigaste uppgifterna för Europeiska unionen och dess medlemsstater.

3. Kvinnornas möjligheter till delaktighet i beslutsprocessen var föremål för särskild uppmärksamhet i rådets rekommendation 84/635/EEG av den 13 december 1984 om främjande av positiv särbehandling av kvinnor [1], i rådets andra resolution av den 24 juli 1986 om främjande av lika möjligheter för kvinnor [2], i rådets resolution av den 21 maj 1991 om gemenskapens tredje handlingsprogram på medellång sikt för lika möjligheter för kvinnor och män (1991 – 1995) [3], i rådets resolution av den 27 mars 1995 om en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen [4] och i rådets beslut 95/593/EEG av den 22 december 1995 om gemenskapens handlingsprogram på medellång sikt för lika möjligheter för män och kvinnor (1996 – 2000) [5].

4. Europaparlamentet bad i sin resolution av den 11 februari 1994 om kvinnorna i beslutsorganen [6] kommissionen att "ägna sig åt att genomföra den politik för lika möjligheter som definieras i gemenskapens tredje handlingsprogram, i syfte att avlägsna de individuella hinder som hindrar kvinnorna från att tillträda poster på beslutsfattarnivå" och att ange "åtgärder och insatser som möjliggör en större andel kvinnor i beslutsprocessen".

5. I deklarationen och handlingsplanen från den fjärde Världskvinnokonferensen (Peking den 4 – 15 september 1995) betonas kraftfullt nödvändigheten att säkerställa välavvägd fördelning av ansvaret, makten och rättigheterna och att medlemsstaterna har förbundit sig att genomföra handlingsplanen.

6. Deltagandet i belsutsprocessen grundar sig på representation i beslutsorganen på alla nivåer i det politiska, ekonomiska, sociala och kulturella livet och i synnerhet på ansvarsfulla poster och i beslutsfattande ställning.

7. Kvinnorna är fortfarande underrepresenterade i beslutsorganen på det politiska, ekonomiska, sociala och kulturella området.

8. Den svaga kvinnorepresentationen i beslutsorganen beror bland annat på att kvinnorna sent uppnådde jämlikhet som medborgare, på hindren för förverkligandet av deras ekonomiska oberoende och på svårigheterna att förena yrkeslivet och familjelivet.

9. En balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen är ett demokratiskt krav.

10. Den svaga kvinnorepresentationen på beslutsfattande poster är något som hela samhället förlorar på och som kan hindra att befolkningens intressen och behov tillvaratas till fullo.

11. Åtgärder som syftar till att åstadkomma en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen på alla områden bör vidtas samtidigt som den dimension som utgörs av lika möjligheter för kvinnor och män beaktas inom alla politikområden och vid alla åtgärder.

12. En balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen kan ge upphov till annorlunda idéer, värden och beteenden som leder i riktning mot en rättvisare och mer harmonisk värld, såväl för kvinnorna som för männen.

---

[1] EGT nr L 331, 19.12.1984, s. 34.
[2] EGT nr C 203, 12.8.1986, s. 2.
[3] EGT nr C 142, 31.5.1991, s. 1.
[4] EGT nr C 168, 4.7.1995, s. 3.
[5] EGT nr L 335, 30.12.1995, s. 37.
[6] EGT nr C 61, 28.2.1994, s. 248.

13. Medlemsstaterna, arbetsmarknadens parter, partierna och de politiska organisationerna, de icke-statliga organisationerna samt media spelar en avgörande roll för att skapa ett samhälle där ansvaret på de politiska, ekonomiska, sociala och kulturella områdena utövas på ett jämställt sätt av kvinnor och män.

14. Riktlinjer bör fastställas i syfte att främja en balanserad fördelning av kvinnor och män i beslutsprocessen för att åstadkomma lika möjligheter för kvinnor och män och bör, inom ramen för gemenskapens handlingsprogram på medellång sikt för lika möjligheter för män och kvinnor (1996–2000), göras effektivare genom utbyte av information om goda tillvägagångssätt.

15. Bestämmelserna i denna rekommendation gäller endast inom ramen för gemenskapens behörighet. Likabehandling av kvinnliga och manliga arbetstagare utgör ett av gemenskapens mål, och här rör det sig särskilt om att främja utjämning vid förbättring av levnads- och arbetsvillkor.

16. Fördraget innehåller inga andra befogenheter för att anta denna rekommendation än de, som nämns i artikel 235.

I. HÄRIGENOM REKOMMENDERAS MEDLEMSSTATERNA

1. att uttveckla en integrerad helhetsstrategi för att främja en balanserad fördelning av kvinnor och män i beslutsprocessen samt att utveckla eller vidta lämpliga åtgärder för att nå detta resultat, vid behov genom lagstiftning och/eller genom reglerande åtgärder och/eller genom olika incitament,

2. a) att medvetandegöra samtliga medverkande i utbildnings- och fortbildningsprocessen på alla nivåer, också dem som bär ansvaret för det pedagogiska materialet, om vikten av

   — en realistisk och fullständig bild av kvinnors och mäns roller och förutsättningar i samhället, fri från fördomar och diskriminerande stereotyper,

   — en mer balanserad ansvarsfördelning i yrkeslivet, inom familjen och i samhället mellan kvinnor och män, och

   — en balanserad fördelning av kvinnor och män i beslutsprocessen på alla nivåer,

   b) att på alla utbildnings- och fortbildningsnivåer uppmuntra flickor och kvinnor att delta och hävda sig i utbildnings- och fortbildningsverksamheten lika fullödigt och aktivt som pojkar och män, i syfte att förbereda dem på att spela en aktiv roll i samhället, däribland i det politiska, ekonomiska, sociala och kulturella livet, och i synnerhet i beslutsprocessen,

   c) att medvetandegöra allmänheten om betydelsen av att sprida en bild av kvinnan och mannen som varken förstärker eller stödjer diskriminerande stereotyper om ansvarsfördelningen mellan könen,

   d) att, utan att åsidosätta den autonomi som föreningar och organisationer åtnjuter, uppmuntra och stödja deras ansträngningar inom alla samhällssektorer för att främja kvinnornas tillträde till beslutsprocessen och en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsorganen,

   e) att, utan att åsidosätta den autonomi som arbetsmarknadens parter åtnjuter, uppmuntra och stödja deras ansträngningar för att främja en balanserad fördelning mellan kvinnors och mäns deltagande i verksamheten, och att understyrka deras ansvar när det gäller att befordra och föra fram kvinnliga kandidater vid nomineringen av kandidater till olika uppdrag i offentliga kommissioner och kommittéer i medlemsstaterna och på gemenskapsnivå,

   f) att utarbeta, lansera och främja offentliga kampanjer som skall medvetandegöra allmänheten om nyttan och fördelarna för hela samhället med en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen,

3. a) att främja och förbättra insamlande och offentliggörande av sådana statitiska uppgifter som möjliggör en bättre kännedom om den relativa fördelningen mellan kvinnor och män på alla nivåer i beslutsprocessen på de politiska, ekonomiska, sociala och kulturella områdena,

   b) att understödja, utveckla och stimulera kvantitativa och kvalitativa studier över fördelningen mellan kvinnor och män i beslutsprocessen, och i synnerhet

   — om de rättsliga, sociala eller kulturella hinder som utestänger personer av det ena eller det andra könet från att delta i beslutsprocessen,

   — om strategier för att undanröja dessa hinder, och

   — om nyttan och fördelarna för samhället och för en fungerande demokrati med en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen,

   c) att främja, stödja och stimulera till goda exempel inom beslutsprocessens olika områden och att utarbeta program för spridning och utbyte av erfarenheter i syfte att göra sådana åtgärder mer allmänt förekommande,

4. a) att främja en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i statliga organ och kommittéer på alla nivåer,

   b) att medvetandegöra berörda parter om vikten av att ta inititativ för att uppnå en balanserad fördelning mellan kvinnor och män på offentliga uppdrag på alla nivåer, och att därvidlag fästa särskilt avseende vid att främja en balanserad sammansättning av kommittéer, kommissioner och arbetsgrupper såväl på nationell nivå som på gemenskapsnivå,

   c) att fastställa, genomföra eller utarbeta ett sammanhållet åtgärdspaket som skall verka för jämställdhet i offentlig tjänst och som respekterar idén bakom ett balanserat deltagande i beslutsprocessen samt att, när rekryteringen sker genom uttagningsprov, övervaka att sammansättningen av den kommitté som får i uppdrag att konstruera proven och också sammansättningen av uttagningskommittén har en så långt möjligt jämn könsfördelning,

   d) att, t.ex. genom att anta jämställdhetsprogram och program för positiv särbehandling, eller inom ramen för sådana program, uppmuntra den privata sektorn att stärka den kvinnliga närvaron på alla beslutsnivåer.

II. HÄRIGENOM ANMODAS DE EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS INSTITUTIONER, ORGAN OCH DECENTRALISERADE ORGAN

att utveckla en strategi för att uppnå en balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen inom Europeiska unionens samtliga institutioner, organ och decentraliserade organ.

III. HÄRIGENOM ANMODAS KOMMISSIONEN

1. att, inom ramen för rådets beslut 95/593/EG av den 22 december 1995 om ett gemenskapshandlingsprogram på medellång sikt för lika möjligheter för kvinnor och män (1996 – 2000), stimulera och organisera systematiskt utbyte av information om och erfarenheter av goda exempel mellan medlemsstaterna samt utvärdera den effekt de vidtagna åtgärderna haft på försöken att uppnå en mer balanserad fördelning mellan kvinnor och män i beslutsprocessen,

2. att för detta ändamål och inom dessa ramar intensifiera sitt arbete med information, medvetandegörande och främjande av forskning och åtgärder som syftar till en balanserad fördelning av kvinnor och män i beslutsprocessen,

3. att lägga fram en rapport för Europaparlamentet, rådet och Ekonomiska och sociala kommittén första gången tre år efter det att denna rekommendation antagits och därefter årligen, om genomförande av denna, på grundval av den information som medlemsstaterna och Europeiska gemenskapernas institutioner och organ tillhandahåller.

Utfärdad i Bryssel den 2 december 1996.

På rådets vägnar

E. FITZGERALD

Ordförande